

NS wandeling Verwolde

In de loop van de jaren zijn er NS-wandeltochten bijgekomen, maar ook (geruisloos) verdwenen. Een regelmaat die niet altijd afgedwongen werd door de asfaltering van het landschap. De afgedankte wandelingen zijn vaak nog prima te lopen. Ze hebben dan ook een plek gevonden op Wandelzoekpagina.

De routebeschrijving is niet altijd meer kloppend: de markering wordt niet meer onderhouden en herkenbare punten zijn wellicht verdwenen. Ook de informatie over bus en trein, openingstijden van horeca en adressen van organisaties kloppen wellicht niet meer. De beschrijving is namelijk letterlijk overgenomen.

Wandelzoekpagina, Wandelnet noch NS zijn verantwoordelijk voor de juistheid van de routebeschrijving.

Veel wandelplezier.

Inleiding

Het Wandelplatform-LAW heeft in samenwerking met de Nederlandse Spoorwegen een serie wandelingen van station naar station samengesteld. Deze NS-wandeltochten volgen meestal een gedeelte van een Lange-Afstand-Wandelpad. De tweedaagse wandeltocht Verwolde (14 en 15 km) loopt samen met het Pieterpad. Twee dagen wandelen over het Pieterpad (Pieterburen-St. Pietersberg, 488 km): inmiddels wel de meest bekende LAW in Nederland. Wie heeft er nog niet eerder van gehoord? Nu kunt u het zelf ook eens gemakkelijk uitproberen, van Overijssel naar Gelderland. Het grootste deel van de eerste wandeldag loopt u door het boerenland. De laatste vijf kilometer voert over het prachtige landgoed Verwolde. U komt langs het kasteel en u kunt de dikste eik van Nederland bewonderen. In het gezellige dorp Laren vindt u uw overnachtingsadres. De tweede dag loopt u door het kleinschalige Achterhoekse coulisselandschap. Een aangename afwisseling van bos, weilanden, akkers en houtwallen. De route kruist het Twentekanaal en de Berkel. Het Grote Veld was vroeger een groot heideveld, maar bestaat nu vooral uit naaldbos. Aan het eind van de tweede wandeldag komt u nog langs twee fraaie buitenplaatsen. Het Enzerinck met een park in Engelse landschapsstijl en huis De Bramel, dat aan het eind van een mooie zichtlaan met beuken ligt. Station Vorden is het eindpunt van deze tweedaagse wandeltocht.

Reizen te voet

Voor een tweedaagse wandeltocht heeft u in ieder geval een goede rugzak, regenkleding en stevige schoenen nodig. Verder is het aan te bevelen om extra eten en drinken voor onderweg mee te nemen.

Overnachtingsadres

In Laren kunt u overnachten in Hotel Café-Restaurant Stegeman, Dorpsstraat 1,

7245 AK Laren, tel. 0573-401221, e-mail: hotel.stegeman@planet.nl, site: www.hotel-stegeman.nl. De prijs van een tweepersoonskamer inclusief ontbijt is vanaf 33,- p.p. In het gerenommeerde 'oud Hollands' ingerichte restaurant kunt u zelf een keus maken uit de menukaart. Bij overnachting in dit hotel ontvangt u op vertoon van uw routebeschrijving een gratis lunchpakket voor de tweede dag.

Routebeschrijving

De beschrijving van de route is in kleinere stukken opgedeeld. Deze stukjes worden met wit-rode blokjes aangegeven. De tekst van de routebeschrijving wordt afgewisseld met achtergrondinformatie over bezienswaardigheden, natuur, landschap, horeca en openbaar vervoer. Deze informatie is cursief gedrukt en wordt met nummers aangeduid. De nummers in de tekst vindt u terug op het kaartje.

Markering van de route

Het Pieterpad is gemarkeerd met wit-rode tekens. U treft de markeringen aan op hekwerken, verkeersborden, paaltjes en soms op bomen. Het Pieterpad is 'minimaal' gemarkeerd, dat wil zeggen slechts daar waar twijfel zou kunnen ontstaan over de te volgen route. Dit betekent o.a. dat op kruispunten, waar u rechtdoor moet gaan, niet altijd markering is aangebracht. Op lange, ononderbroken stukken is af en toe een herinneringsteken aangebracht. Routebeschrijving, kaartjes en markering ondersteunen elkaar. Waar routebeschrijving en markering verschillen, blijft u de markering volgen. Veranderingen in het terrein worden op deze manier ondervangen.

De markering is op de volgende wijze aangebracht:

De markering van deze route wordt onderhouden door vrijwilligers van het Nivon. Het Nivon is één van de organisaties die is aangesloten bij het Wandelplatform-LAW.

Horeca onderweg

In Holten zijn vele horecagelegenheden. Tegenover het station ligt Grand-Café De Biester, waar ook deze routefolder verkrijgbaar is; elke dag geopend vanaf 09.00

uur (van november tot april gesloten op zondag). Na 6 km is er een eenvoudige pleisterplaats 'De Stobbe', op basis van zelfbediening; elke dag geopend van 09.00-21.00 uur. Aan het eind van de eerste wandeldag in Laren treft u meerdere horecagelegenheden aan.

Openbaar vervoer tussen station en wandeltocht

In Laren stoppen twee buslijnen: lijn 56 Deventer-Borculo en lijn 54 Zutphen-Rijssen. Lijn 56 naar NS-station Zutphen of Lochem vertrekt 2x per uur, op zondag 1x per uur. Lijn 54 naar NS-station Zutphen of Holten rijdt op werkdagen 2x per uur, op zaterdag 1x per uur en op zondag niet. Tijdens schoolvakanties rijden de bussen minder frequent.

Treinreis terug

Volgens de dienstregeling 2003 vertrekt er vanaf station Vorden van ma t/m vr t/m 19.15 uur 2x per uur een trein om '15 en '45 uur in de richting Zutphen. Daarna t/m 22.15 uur 1x per uur om '15 uur. Op zaterdag rijdt deze trein alleen tussen 12.00-19.00 uur 2x per uur. Daarbuiten 1x per uur '15 uur. Op zondag rijdt de trein 1x per uur om '15 uur. Bel voor nadere inlichtingen 9292 OV Reisinformatie 0900 - 9292 (0,50 per minuut) of kijk op internet: www.9292ov.nl of www.ns.nl.

Beschrijving van de wandeling

Eerste dag: Holten-Laren

Vanaf het station via de Stationsstraat het dorp inlopen. Op de kruising met de Dorpsstraat gaat u rechtdoor, de Larenseweg. Ter hoogte van huisnr. 48 linksaf de Pastoriestraat in. Ongeveer 200 meter verder, na huisnr. 50, rechtsaf slaan, Zandvoortspad. Dit pad uitlopen. Aan het eind rechtsaf, een met klinkers bestrate weg. De weg maakt een bocht en na circa 70 meter, tegenover een paaltje met nr. 11, linksaf en meteen het zandpad rechtsaf opgaan, Zweerssteeg.

Het zandpad komt uit op een asfaltweg. U gaat linksaf de asfaltweg op en voorbij boerderij het Paalhuis gaat u rechtsaf, Polistenweg. Op de eerstvolgende kruising met een zandweg slaat u linksaf. Op een kruising met een asfaltweg rechtdoor, Menumsweg, een klinkerweg. De klinkerweg gaat op een gegeven ogenblik over in een zandweg. Waar de zandweg uitkomt op een geasfalteerde weg gaat u rechtsaf, Beusebergerweg. Deze asfaltweg ruim 1 km blijven volgen tot u over het viaduct bent gekomen.

Onderaan de helling bij P-20497 rechtdoor blijven gaan. Waar de asfaltweg naar links buigt, gaat u rechtsaf een weg in met het bord 'doodlopende weg'. Deze weg aflopen tot aan de ingang van een rioolwaterzuiveringsinstallatie. Vlak voor de

ingang gaat u linksaf langs de afrastering. U komt dan uit bij het riviertje de Schipbeek. Hier gaat u linksaf en langs de Sandermanstuw de fraaie beukenlaan in over de dijk van de Schipbeek.

(1) De Schipbeek

De Schipbeek is een getemde beek met strakke oevers en brede schouwpaden. Dit heeft wel betekend dat de oorspronkelijke rijkdom aan planten en dieren nagenoeg is verdwenen. De beek ontsloot de Achterhoek voor de handelsvaart van en naar Deventer, zoals de Berkel dit deed voor Zutphen.

Bij een brug over de beek gekomen, gaat u rechtsaf de brug over. U volgt de klinkerweg rechtdoor tot P-23004. U blijft de klinkerweg rechtdoor vervolgen, Drostendijk. Waar de klinkerweg een bocht naar links maakt, bij een klein hoogspanningshuisje (Drostendijk 2), gaat u rechtsaf een asfaltweggetje in. U loopt een stukje over het erf van een boerderij en gaat vervolgens (links aanhouden) over een smal bruggetje over de Bolksbeek. U betreedt nu de provincie Gelderland. Het pad dat u volgt is een landbouwweg met links een grote akker en rechts een wal met bomen. Bij de kruising met een asfaltweg rechtdoor gaan, Vellerweg.

(2) De Bolksbeek en Bekmansbroek

Aan de Gelderse zijde van de Bolksbeek ligt de jonge landontginning Bekmansbroek. Hier is een ruilverkaveling in voorbereiding. De razendsnelle ontwikkeling in de landbouw leidde ertoe dat dit landschap, dat nauwelijks een halve eeuw oud is, alweer moet worden aangepast aan een nieuwe bedrijfsvoering.

Op een vijfsprong bij P-23032 gaat u rechtdoor de Horstweg op, een asfaltweg. Bij P-23033 gaat u linksaf, Oude Holterweg, een brede zandweg met naastliggend fietspad. Na 40 meter houdt u links aan en loopt via een gele slagboom met het bordje 'opengesteld' het landgoed Verwolde binnen. Na circa 1 km komt u op een vijfsprong.

Op de vijfsprong in rechte lijn rechtdoor gaan, zijpaden negerend, tot u uitkomt op een asfaltweg. Hier oversteken en langs boerderij Groot Dengerink schuin naar rechts een bosweg opgaan met een bordje 'opengesteld'. De bosweg komt uit op een asfaltweg. Hier gaat u linksaf. Een kleine 400 meter verder ligt aan uw rechterhand kasteel Verwolde en links boerderij Meyer (1886).

(3) Landgoed Verwolde

Verwolde is een landgoed met bos- en landbouwgronden waar zich graag reeën ophouden. Het grootste deel is bezit van de familie Van der Borch. Het landgoed bestaat uit een afwisseling van landbouwpercelen, houtwallen en bos. In de bossen staan overwegend loofbomen waaronder eiken van meer dan tweehonderd jaar

oud. Wie de bordjes 'Dikke boom' volgt, komt oog in oog te staan met de dikste eik van Nederland: taille 7.79 meter. Deze schoot vijf eeuwen geleden wortel en is nu 25 meter hoog. De restanten van drie grachten rond het landhuis verwijzen naar woelige tijden. Tegenwoordig is een deel van het park en de tuin rond het landhuis in bezit van Het Geldersch Landschap. Huis Verwolde is eigendom van de Stichting Geldersche Kasteelen en is samen met de prachtige tuin en park onder leiding van een gids te bezichtigen van 15 april t/m 31 oktober van 11.00-17.00 uur, zondag 13.00-17.00 uur (laatste rondleiding op deze dagen om 16.00 uur), maandag gesloten. In de orangerie is een theeschenkerij aanwezig.

Hier eindigt het asfalt en passeert u een slagboom. Het eerste pad rechts ingaan en vervolgens het eerste pad linksaf. Dit pad volgen tot een Y-splitsing waar u links aanhoudt (rode palen route). U passeert een bruggetje. Na circa 200 meter komt u weer op een Y-splitsing. Hier rechts aanhouden. Dit pad voert langs akkers. Alle zijpaden negerend, komt u tenslotte via een picknickplaats uit op de Olde Diek.

De asfaltweg schuin naar links oversteken en de Pastorielaan ingaan. U passeert het fraaie gebouw De Binnenhof aan uw rechterhand. Aan het eind van de Pastorielaan rechts aanhouden en de Verwoldseweg volgen. U loopt via een tunneltje onder de snelweg door en vervolgens loopt u Laren in. Doorlopen tot de kerk en ANWB-wijzer 2743. Rechts voor u ligt Hotel Stegeman.

Tweede dag: Laren-Vorden

Vanaf de kruising bij de N.H. kerk en ANWB-wijzer 2743 (zie dag 1) loopt u circa 150 meter in de richting Lochem, Rengersweg. Na huisnr. 10 rechtsaf, Lenderinkstege. Doorlopen tot aan de geasfalteerde weg en hier rechtsaf. De asfaltweg blijven volgen tot een T-kruising, na een bedrijf van landbouwmachines. Hier linksaf gaan (Dochterenseweg). Na ongeveer 1 km kruist u de Rossweg. Voorbij deze kruising ligt rechts huize Ross. U blijft de Dochterenseweg volgen en kruist een spoorlijn. De weg gaat scherp naar rechts en buigt na 375 meter naar links richting Twentekanaal.

(4) Het Twentekanaal

Het Twentekanaal (1928-1936) verbindt Twente met de IJssel. Zo konden de stoomweverijen voorzien worden van Limburgse kolen en was Twente niet langer afhankelijk van Duitse kolen.

U gaat de brug over het Twentekanaal over en vervolgt de weg rechtdoor. De slingerende weg volgen tot over het water van de Berkel.

(5) De Berkel

De Berkel is een gekanaliseerde beek. De telkens wisselende waterstanden plaatsten de scheepvaart voor problemen. Schippers wierpen dammen op. Als het water voldoende hoog was, staken ze de dammen door. Dan konden hun schepen een tijdje drijven tot het konvooi opnieuw aan de grond liep en een nieuwe dam nodig was. Er werd in die dagen veel kapitaal en kennis gestoken in beveiliging tegen hoog water. Het beheer van de waterstand zelf kreeg pas in onze eeuw de volle aandacht.

Na de brug gaat u bij de tweede zandweg rechtsaf een statige beukenlaan in, Oude Vordenseweg. Aan het eind van de beukenlaan volgt u een haakse bocht naar links. Daarna loopt de weg steeds rechtdoor. U kruist na ongeveer 500 meter de Lage Weg en gaat rechtdoor.

(6) Velhorst

Het gebied Velhorst (aan uw rechterhand) is vermoedelijk al sinds de 12e eeuw in adellijke handen, maar wordt pas sinds begin 16e eeuw onder de huidige naam beschreven. Sinds 1972 is het fraaie landgoed door een legaatshenking in handen van de Vereniging Natuurmonumenten gekomen. Het is een afwisselend gebied met landbouwgronden, houtwallen, heideveldjes en loof- en naaldbomen. In het zuiden gaat het landgoed geleidelijk over in de hoger gelegen, met naaldbos beplante, droge heidegronden van het Klein Dochterense Veld.

Na 1,5 km steekt u de drukke (!!) provinciale weg Zutphen-Lochem over. Aan de overkant de zandweg vervolgen. Waar u de grens met de gemeente Vorden passeert, heet de weg verder Larenseweg.

(7) Het Grote Veld

Het Grote Veld is een uitgestrekt bosgebied dat voornamelijk uit naaldbos bestaat. Tevens liggen er enkele kleine heidevelden met vliegdennen en jeneverbessen.

Door verzuring dreigt de heide snel te vergrassenen. Om de heide in stand te houden, wordt zo nu en dan geplagd en gemaaid. Een circa 160 ha tellend deel van het Grote Veld wordt gebruikt als militair oefenterrein. In dit gebied ligt het Kienveen, een moerassig gedeelte met bomen als wilg en els en bijzondere planten als gagel en zonedauw.

U komt uit op een grote vijfsprong met twee paddestoelen, nr. 20445 en 23294. U gaat rechtdoor richting Vorden. Bij P-23300 en vervolgens bij P-22150 blijft u rechtdoor gaan. Het zandpad gaat over in een asfaltweg. Na ongeveer 250 meter, vlak voor huisnr. 7, gaat u rechtsaf. Dit is de toegangsweg naar 't Enzerinck. Bij Huize Enzerinck steekt u het klinkerpad over en vervolgt het pad met een bocht naar rechts. Huize Enzerinck houdt u aan uw rechterhand.

(8) Het Enzerinck

Het Enzerinck bestaat uit parkbos (Engelse landschapsstijl) met eiken, beuken, kastanjes en esdoorns afgewisseld met landbouwgronden. Doordat het bos lichter is dan het typische naaldbomenbos is er een rijke onderbegroeiing met planten als lelietje-van-dalen, dalkruid en boshyacinten (paarse bloemetjes in mei). In het bos broeden onder andere boomklevers en spechten. De vijvers maken het tot een aantrekkelijk geheel. Landhuis en boerderij zijn particulier eigendom.

De brede laan komt uit op een geasfalteerde weg. Hier gaat u linksaf en ongeveer 50 meter voorbij het eerste huis (nr. 57) gaat u rechtsaf een asfaltweggetje in. Vlak voor een boom met een bord 'geen toegang, privé' linksaf een smal voetpad langs een bosbeek ingaan. Na 100 meter gaat het pad naar rechts. U passeert Huis Den Bramel aan uw rechterhand. Precies voor het kasteel gaat u linksaf, de oprijlaan in. Deze komt met een bocht naar links uit op een geasfalteerde weg. Hier rechtsaf gaan en de weg (Almense weg) vervolgen tot Vorden. Na het passeren van de spoorlijn gaat u linksaf naar het NS-station.

(U kunt eventueel de Pieterpad-markering volgen naar het Kasteel van Vorden, dat nu in gebruik is als gemeentehuis. Dit is een kleine kilometer. Vervolgens wandelt u terug naar het NS-station).

Wandelplatform-LAW

Op deze wandeling heeft u kennis gemaakt met een stukje Lange-Afstand-Wandelpad (LAW). In ons land zijn 38 LAW's, in lengte variërend van 80 tot 488 km, beschreven en gemarkeerd. Alle activiteiten op het gebied van de LAW's in Nederland worden gecoördineerd door het Wandelplatform-LAW. Bovendien behartigt het platform de belangen van alle recreatieve wandelaars in Nederland. Binnen deze stichting werken dertien organisaties samen. Wilt u meer informatie, of heeft u opmerkingen over deze wandeltocht, schrijft u dan naar: Wandelplatform-LAW, Postbus 846, 3800 AV Amersfoort of slaw@wandelnet.nl

NS-wandeltochten

De serie NS-wandeltochten bestaat uit 46 wandelingen, verspreid over Nederland, waaronder ook een aantal tweedaagse tochten. Onderstaande lijst geeft u een indruk van wat mogelijkheden in Oost-Nederland, wijzigingen voorbehouden. Meer informatie over deze en andere wandelingen vindt u in Er-op-Uit!, te koop aan het NS-loket, bij de ANWB, de VVV, op het postkantoor en in de boekhandel.

dagtochten	beginstation	lengte
Holterberg	Nijverdal	14 km
Houtmars	Ommen	15/19 km
Nijenhuis	Wijhe	15/18 km
tweedaagse tochten	beginstation	lengte
IJsselvallei	Zutphen	17 + 13 km
Poort van de Graafschap	Zutphen	18 +16 km
Saasveld	Almelo	11 +17 km

Uitgave april 2006